

Susanne Larsson

Kommunstyrelsen

susanne.larsson@trelleborg.se

Initiativärende (S), Deltagande i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin

Sammanfattning

Med anledning av initiativärende (S) beslutade Kommunstyrelsen 2 mars 2022 att Trelleborgs kommun skyndsamt, innan tidsfristen löper ut den 18:e mars, anmäler intresse om att delta i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin. Uppdraget utförs av Jämställdhetsmyndigheten.

Regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin är ett treårigt projekt innehållande lokala studier som syftar till att bygga systematisk kunskap om kvinnors och mäns, flickors och pojkars delaktighet och deltagande i den lokala demokratin och lokalsamhället.

Det finns två olika nivåer för deltagande: Nivå 1 innebär att stora delar av kostnaderna (ej egen arbetstid) bärs av jämställdhetsmyndigheten och förutsätter att kommunen medverkar i hela projektet. Nivå 2 innebär att kommunen medverkar till självkostnadspris i de aktiviteter kommunen själv önskar.

Erfarenhet från medverkan i tidigare regeringsuppdrag är att arbetet är omfattande och tidskrävande. Det snäva tidsperspektivet innebär att det är svårt för berörda förvaltningar att få fram tillräckliga resurser för medverkan på nivå 1 utan att annat pågående utvecklingsarbete, som till exempel En miljon idéer, Tryggare Trelleborg, jämställdhetsintegrering, folkhälsoarbete och barnrättsarbete, drabbas.

Trelleborgs kommun föreslås därför att medverka på nivå 2 i regeringsuppdraget. Det innebär att kommunen kan följa projektet och dra nytta av lärdomar och erfarenheter för att utveckla det arbete som redan görs i Trelleborg.

Ett förslag till fördjupning av kommunens eget arbete med demokratiutveckling inom ramen för pågående uppdrag bör också arbetas fram och presenteras för kommunstyrelsen under hösten 2022.

Ytterligare information finns under rubriken Ärendet i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse Initiativärende (S), Deltagande i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin, KS 2022/206, 2022-03-31

Kommunstyrelsen beslut (2022-03-02 KS § 67) Initiativärende (S), Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin

Initiativärende (S), Deltagande i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin.

Inbjudan till kommuner; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin (2022-01-28)

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att Trelleborgs kommun deltar i jämställdhetsmyndighetens projektet Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin på nivå 2.

att uppdra åt kommundirektören att ta fram ett förslag till fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling.

Beslutet skickas till

Kommundirektören

Jämställdhetsmyndigheten Anna-Karin Berglund

anna.karin.berglund@jamstalldhetsmyndigheten.se

Ärendet

Med anledning av initiativärende (S) beslutade kommunstyrelsen 2 mars 2022 att Trelleborgs kommun skyndsamt, innan tidsfristen löper ut den 18:e mars, anmäler intresse om att delta i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin. Uppdraget utförs av Jämställdhetsmyndigheten.

Inbjudan skickades ut till samtliga kommuner i Sverige i slutet av januari 2022. Informationsmöten har erbjudits vid två tillfällen via Teams, den 4 och 18 februari 2022. Ingen från Trelleborgs kommun har deltagit.

Regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin är ett 3-årigt projekt innehållande lokala studier som syftar till att bygga systematisk kunskap om kvinnors och mäns, flickors och pojkars delaktighet och deltagande i den lokala demokratin och lokalsamhället. Studien pågår i perioden 1 januari 2022 till 30 november 2024. Projektet är utformat som en komparativ studie av bostadsområden/lokalsamhällen och ett antal kommuner med olika egenskaper.

Genom jämförelser mellan olika typer av kommuner, miljöer och förhållanden ska en bättre förståelse för de faktorer som har betydelse för ökad delaktighet och deltagande bland kvinnor respektive män, flickor och pojkar i lokalsamhällen/bostadsområden i den lokala demokratin och i rollen som förtroendevald skapas.

Det finns två olika nivåer för deltagande:

Nivå 1 innebär att stora delar av kostnaderna av jämställdhetsmyndigheten och förutsätter att kommunen medverkar i hela projektet.

Nivå 2 innebär att kommunen medverkar till självkostnadspris i de aktiviteter kommunen själv önskar.

Kommuner som kommer att delta är Jönköping, Lund, Halmstad, Göteborg, Sundsvall, Ånge och Rättvik. Projektets mål är att engagera 10–12 deltagande kommuner. Så många har inte anmält intresse, enligt myndigheten sannolikt beroende på att kommunerna är hårt belastade av extrema situationer såsom pandemin, säkerhetsläge och flyktingsituationen.

Vid kontakt med myndigheten den 18 mars framkom att Trelleborgs kommun är välkommen att delta i uppdraget.

Medverkan behöver dock förberedas och kräver en hög grad av insats av kommunen. Studie pågår 1 januari 2022 till 30 november 2024. Tidsåtgången är svår att bedöma, nedan redovisas översiktligt vad som ingår i uppdraget.

Lokala partnerskap (motsvarande idéburet offentligt partnerskap - IOP) utformas i överenskommelser/partnerskapsavtal om ömsesidigt ansvarstagande, gemensamt ägarskap samt fördelning av arbetsinsatser och resurser mellan Jämställdhetsmyndigheten, kommun och deltagande lokal civilsamhällesorganisation(er)

Två tjänstepersoner ska göras tillgängliga för att delta i utbildningsdagar, studieresa och arbeta med uppdraget.

En förening ska engageras för att i samverkan med myndigheten och kommunen genomföra fältstudier i ett utvalt bostadsområde. Två föreningsrepresentanter ska delta i projektets utbildningsdagar, driva föreningens medverkan i fältarbetet på hemmaplan och delta i analysarbetet.

Förtroendevalda ska medverka genom att besvara en webbenkät, delta i fokusgrupper och intervjuer som tjänstepersonerna arrangerar. Frågorna till politiken kommer till exempel beröra politikernas arbetssituation, samtalsklimat, trygghet, omsättning, avhopp och skillnader mellan hur kvinnor och män upplever rollen.

Allt arbete ska analyseras sammanställas, dokumenteras och kommuniceras.

Uppföljande dialoger och lärande om resultaten tillsammans såväl förtroendevalda som med kvinnor och män, flickor och pojkar i den lokala miljön är av vikt.

Jämställdhetsmyndighetens projektbeskrivning finns att ta del av i bilaga; Inbjudan till kommuner; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin (2022-01-28).pdf

För att även kommunen, på lokal nivå, ska få nytta av resultatet är det viktigt att samtliga förtroendevalda i en utsedd parlamentarisk församling till exempel Kommunfullmäktige, medverkar och svarar på frågorna.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att frågorna projektet kommer att fördjupa sig i är mycket intressanta och högst relevanta. Det behövs mer systematiserad kunskap om kvinnors och mäns, flickors och pojkars delaktighet och deltagande i medborgardialog och lokal styrning i samverkan.

Den snäva tidsramen och de resurser som krävs, framför allt i form av arbetstid, är dock ett problem. Erfarenhet från medverkan i tidigare regeringsuppdrag är att arbetet är omfattande och tidskrävande.

De förvaltningar som i första hand skulle bli aktuella för medverkan är kommunledningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen som redan idag driver utvecklingsarbeten och projekt med bäring på delaktighet och inflytande, till exempel En miljon idéer, Tryggare Trelleborg, jämställdhetsintegrering, folkhälsoarbete och barnrättsarbete, har idag inga tillgängliga resurser att avsätta för medverkan. I så fall krävs omfördelning innebärande att något pågående arbete prioriteras ner eller avvecklas.

Ur kommunledningsförvaltningens perspektiv är det därför att föredra att Trelleborgs kommun medverkar på nivå 2 i regeringsuppdraget. Det innebär att kommunen kan följa projektet och dra nytta av lärdomar och erfarenheter för att utveckla det arbete som redan görs i Trelleborg.

Pågående arbete inom både En miljon idéer och Tryggare Trelleborg ger öppningar till fördjupade dialoger med medborgare om delaktighet och inflytande. Arbetet med förtroendevaldas perspektiv kan också utvecklas. Metodstöd och nätverk finns hos SKR (Sveriges regioner och landsting) och Länsstyrelsen Skåne metodstöd.

Ett förslag till fördjupning av kommunens eget arbete med demokratiutveckling inom ramen för pågående uppdrag bör arbetas fram och presenteras för kommunstyrelsen hösten 2022.

